

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Τό Ένα Άγιο Ποτήριο και τά πολλά

Ο Κύριος θά μᾶς πῆ, ἄν χρησιμοποιοῦμε ἓνα ἢ δύο ἢ τρία ἢ καί περισσότερα ποτήρια πρὸς καθαγιασμό. Δέν θά μᾶς τό πῆ μιὰ νεοφανῆς πρᾶξις, πού συγκεκριμένο ἀγιορειτικό μοναστήρι ὑποστηρίζει. Στό **Μυστικό**, λοιπόν, Δεῖπνο, πού εἶναι ἡ καθιέρωσις τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας, χρησιμοποίησε ἓνα ἀπλό Ποτήριο ὁ Κύριος. «Καί δεξάμενος τό ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπε· Λάβετε τοῦτο καί **διαμερίσατε** ἑαυτοῖς» (Λουκ. κβ' 17).

Ἐνα ἅγιο Ποτήριο χρησιμοποιεῖται στή θεία Λειτουργία. Καί ἓνα εὐλογεῖται κατά τή στιγμή τῆς μετουσιώσεως. Καί σέ ἓνα μόνο Ποτήριο μεταβάλλεται τό κρασί σέ Αἷμα Χριστοῦ. Τή λύσι γιά τή μετάδοσι τῆς θείας Κοινωνίας σέ πλῆθος πιστῶν, πού προσέρχονται μέ εὐλάβεια καί σωστή προετοιμασία, τήν δίνει θεόπνευστα ἢ προτροπή τοῦ Κυρίου «**διαμερίσατε**». Τί σημαίνει αὐτό; Πάρτε τό Ποτήριο μέ τό Αἷμα μου καί μοιράστε το μεταξύ σας.

● **Ἐνα τό Ποτήριο** γιά ὅλους τούς πιστούς, κληρικούς καί λαϊκούς. Ἐνα καθαγιάζεται. Γιά τίς ἀνάγκες τῶν πιστῶν, πού πρέπει νά κοινωνήσουν καί εἶναι πολλοί, ἑκατοντάδες, βεβαίως καί ἐπιτρέπεται νά «μερισθῆ», νά διανεμηθῆ τό Αἷμα τοῦ Κυρίου, τό «ἐν τῷ ἐνί Ποτηρίῳ» καί σέ ἄλλο ἢ ἄλλα Ποτήρια, πρὸς διευκόλυνσι τῶν πολλῶν κοινωνούντων. Ἀλλά τά λοιπά Ποτήρια, πλὴν τοῦ ἑνός δέν ἀγιάζονται κατά τή στιγμή, πού λέει ὁ λειτουργός τό «*Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ*».

Ἄλλωστε, ὅταν φθάνη ἡ ὥρα, πού ὁ λειτουργός, ἐμπλεως χάριτος καί ἱερῆς συγκινήσεως, θά εὐλογήσῃ τόν οἶνο γιά νά μεταβληθῆ σέ Αἷμα, δέεται σαφῶς: «Καί ποιήσον **τό ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ** τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ Σου. Ἄμην». Δέν λέει: «Καί ποιήσον **τά ἐν τοῖς Ποτηρίοις** τούτοις τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου».

● Καί ἐπειδή μπορεῖ κάποιος νά ἰσχυρισθῆ, ὅτι ἡ προσφορά τοῦ Ποτηρίου ἀπό τόν Κύριο στό Λουκ. κβ' 17 δέν ἀναφέρεται σαφῶς ὡς προσφορά τοῦ Θεανθρωπίνου Αἵματος, λίγο παρακάτω ὁ Κύριος κάνει λόγο πάλι γιά ἓνα Ποτήριο, πού περιέχει τό **Αἷμα τῆς Καινῆς Διαθήκης**: «Ὡσαύτως καί **τό ποτήριον** μετά τό δειπνήσαι λέγων· Τοῦτο τό ποτήριον ἡ καινή διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τό ὑπέρ ὑμῶν **ἐκχυνόμενον**» (Λουκ. κβ' 20).

● Ὁ Χριστός σφραγίζει τήν Καινή Διαθήκη μέ τό πανάγιο Αἷμα Του. Καί οἱ χριστιανοί θέτουν τή δική τους σφραγίδα, τήν βεβαία πίστι τους, ὅτι ἀποδέχονται τή διαθήκη τῆς αἰωνίου ζωῆς. **Ἐνας Χριστός γιά ὅλους**. «*Μερίζεται καί διαμερίζεται ὁ μελιζόμενος καί μὴ διαιρούμενος*». Τό Σῶμα Του μελιζέται, κλάται, τεμαχίζεται, ἀλλά εἶναι ἓνα. Κάθε τμήμα, ψιχίο (θά λέγαμε) τοῦ Ἁγίου Σώματος, εἶναι **ὁλόκληρο** τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι καί κάθε σταγόνα ἀπό τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι **ὄλο** τό Αἷμα Ἐκεῖνου, τοῦ «δι' ἡμᾶς σταυρωθέντος».

Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος γιά τόν Ἐνα Χριστό, πού προσφέρεται παντοῦ, σέ κάθε λειτουργία, σέ ὅλους τούς πιστούς: «*Τόν αἰε προσφερόμενον, οὐ νῦν μὲν ἕτερον πρόβατον, αὐριον δέ ἕτερον, ἀλλ' αἰε τό αὐτό. Ὡστε μία ἐστίν ἡ θυσία. Εἰς πανταχοῦ ὁ Χριστός, καί ἐνταῦθα πλήρης ὢν, καί ἐκεῖ πλήρης. Ἐν σῶμα*». (Ε.Π.Ε. 25,36-38). Με τ ἄ φ ρ α σ ι ς : Πάντοτε προσφέρουμε τόν ἴδιο Χριστό, ὄχι σήμερα ἄλλο πρόβατο καί αὐριο ἄλλο, ἀλλά πάντοτε τό ἴδιο. Ὡστε μιὰ εἶναι ἡ θυσία. Ἐνας παντοῦ ὁ Χριστός. Καί ἐδῶ εἶναι ὁλόκληρος καί ἐκεῖ ὁλόκληρος. Ἐνα σῶμα.

● Τό ἓνα Σῶμα «κλάται», **μοιράζεται** γιά ὅλους. Ἔτσι καί τό ἓνα Αἷμα «**διαμερίζεται**» γιά ὅλους. Ἐνας Ἄρτος καί ἓνα Αἷμα γιά ὅλους. Ἡ μετάληψις βεβαίως τοῦ ἑνός Ἄρτου καί τοῦ ἑνός Ποτηρίου γίνεται σέ ὅλους τούς ὀρθοδόξους Ναούς, σέ ὅλες τίς θείες Λειτουργίες τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Καί σέ κάθε Ναό γιά λειτουργική διευκόλυνσι τό πανάγιο Αἷμα μεταδίδεται σούς πιστούς, ἀφοῦ ἔχει δαμερισθῆ (μοιρασθῆ) καί σέ ἄλλα ἅγια Ποτήρια.

Ἄλλ' αὐτά τά ἅγια Ποτήρια δέν βρίσκονται ἀπό τήν ἀρχή ἐπί τῆς ἁγίας Τραπέζης. Δέν χρειάζεται νά βρίσκονται. Μεταφέρονται πάνω στό ἀντιμῆνσιο **μετά τόν καθαγιασμό** τῶν τιμίων Δώρων. Τότε ὁ λειτουργός, μέ εὐλάβεια μεγάλη, μεταφέρει (στάζει) ὀλίγες σταγόνες ἀπό τό Αἷμα (τό εὐρισκόμενον στό Ποτήριο τῆς Λειτουργίας-τῆς Εὐλογίας). Ὁ τρόπος μεταφορᾶς ἀπό τό Ποτήριο τό ἓνα στά λοιπά ἅγια Ποτήρια ποικίλλει. Δέν ἔχει αὐτό σημασία. Σημασία ἔχει, ὅτι ἀπό τή στιγμή, πού μετά τόν καθαγιασμό ρίπτεται Αἷμα στά λοιπά ἅγια ποτήρια καί τεμάχιο τοῦ ἁγίου Ἄρτου (τοῦ Σώματος), τά ποτήρια αὐτά εἶναι **ἅγια καί ἰσάξια** φυσικά μέ τό ἓνα Ἅγιο Ποτήριο (τό ἀρχικό).

● Ἀλλά ἓνα Ποτήριο χρησιμοποιεῖται στή θεία Λειτουργία. Ἡ μεταφορά τοῦ Αἵματος γίνεται ἀπό τό Ἐνα. Αὐτό φαίνεται καί στήν πρᾶξι τῆς Λειτουργίας τῶν **Προηγιασμένων Δώρων**. Ἀπό τό Ἐνα Ποτήριο «*ποτίζεται*» ὁ προαγιασμένος Ἄρτος.

● Ἡ Ἀποστολική Παράδοσις μιλάει γιά ἓνα Ποτήριο στό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας. Τό 11ο κεφάλαιο τῆς Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῆς μιλάει καί γιά τόν τρόπο τῆς **τελέσεως** τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἀλλά καί γιά τήν **προετοιμασία** πρὸς συμμετοχή τῶν πιστῶν στό μυστήριο. Τονίζουμε τό πρῶτο, διότι τελικά κάτι νεοφανεῖς πρακτικές περὶ πολλῶν ἢ μὴ ποτηρίων μᾶς ἀποπροσανατολίζουν ἀπό τήν **οὐσία** τῆς μετουσίας τοῦ Θεανθρώπου καί τῆς παρουσίας τῆς δικῆς μας.

Γιά τόν ἀπόστολο Παῦλο παράδοσις εἶναι **τό ἓνα ἅγιο Ποτήριο**: «*Τοῦτο τό ποτήριον ἡ καινή διαθήκη ἐστίν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις ἄν πίνητε, εἰς τήν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὅσάκις γάρ ἄν ἐσθίητε τόν ἄρτον τοῦτον καί τό ποτήριον τοῦτο πίνητε, τόν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλετε, ἄχρις οὗ ἄν ἔλθῃ*» (Α' Κορ. ια' 25-26).

● Μέχρι τώρα ἐπὶ τόσους αἰῶνες ὅλες οἱ κατά τόπους Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες σέ ὅλες τίς λειτουργίες τους σέ ὅλους τούς Ναούς τους τηροῦν τό αὐτονόητο: **Ἐνα Ποτήριο εἰσοδεύεται** κατά τή λεγομένη Μεγ. Εἴσοδο. Ἐνα Ποτήριο τοποθετεῖται στήν ἁγία Τράπεζα. Ἐνα Ποτήριο καθίσταται ἅγιο, ἀφοῦ μόνο αὐτό εὐλογεῖται μέ τήν εὐχή τοῦ καθαγιασμοῦ. Ἄλλα Ποτήρια μεταφέρονται μετά τόν καθαγιασμό. Περιέχουν «νάμα», λαμβάνουν ἀπό τό Ἐνα Ποτήριο Αἷμα καί ἀπό τό Δισκάριο Σῶμα καί χρησιμοποιοῦνται ἰσότημα πλέον μέ τό Ἐνα «*πρὸς βρωσιν καί πόσιν τοῖς πιστοῖς*».

● Κατά τή Μεγ. Εἴσοδο δέν κάνουμε «*σόου*» μέ περιφορά πολλῶν ποτηρίων, πολλῶν εἰκόνων ἢ πολλῶν λειψάνων. Μόνο **λαμπάδες** καί **ἐξαπτέρυγα** προηγοῦνται. Καί ἡ προσευχή ὄλων: «*Μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*».